

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์โครงการ	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย	2
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	4
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
2.3 กรอบแนวคิดงานวิจัย	20
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัยของโครงการ	23
3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล	23
3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการศึกษา	30
4.1 สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา	30
4.2 สภาพพื้นฐานทางการผลิต เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่	31
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่	43
4.4 การประเมินสมรรถนะการดำเนินงานตามระบบการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่	76
4.5 สรุปปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการผลิตลิ้นจี่	81
4.6 ภาพรวมของโซ่อุปทานลิ้นจี่จากแหล่งผลิตในเขตลุ่มน้ำแม่สา	82
4.7 กิจกรรมและต้นทุนโลจิสติกส์ในแต่ละช่องทางการจัดจำหน่าย	84
4.8 เปรียบเทียบผลกำไรสุทธิของเกษตรกร และ Marketing margin ในแต่ละช่องทางการจัดจำหน่าย	96
4.9 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT analysis)	98
4.10 ผังแสดงเหตุและผล (Cause and Effect Diagram)	99
4.11 ข้อเสนอแนะ	103
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา	104
5.1 สรุปผลการศึกษา	104

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอกสารอ้างอิง	106
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่	109
ภาคผนวก ข ภาพจากการเก็บข้อมูล	122
ภาคผนวก ค กิจกรรมการเก็บเกี่ยวของเกษตรกร กรณีช่องทางการขายเหมา	126
ภาคผนวก ง กิจกรรมการเก็บเกี่ยวของเกษตรกร กรณีช่องทางการจำหน่ายผ่าน พ่อค้าคนกลาง	130
ภาคผนวก จ กิจกรรมการเก็บเกี่ยวของเกษตรกร กรณีช่องทางการขายเอง	163
ภาคผนวก ฉ การคำนวณหาต้นทุนในแต่ละกิจกรรมของเกษตรกรที่ขายผ่าน พ่อค้าคนกลางและขายเอง	168

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	เพศของผู้ตอบแบบสอบถามที่ปลูกลิ้นจี่ทั้ง 3 หมู่บ้าน	32
4.2	อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ปลูกลิ้นจี่ทั้ง 3 หมู่บ้าน	33
4.3	สถานภาพในครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	34
4.4	ระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่	34
4.5	อาชีพหลักของเกษตรกร	35
4.6	อาชีพรองของเกษตรกร	36
4.7	พื้นที่ทางการเกษตรทั้งหมด	36
4.8	พื้นที่ปลูกลิ้นจี่ของเกษตรกร	37
4.9	การปลูกลิ้นจี่แบบธรรมดาและแบบมาตรฐาน GAP	38
4.10	พันธุ์ลิ้นจี่ที่ปลูก	38
4.11	ประสบการณ์ของเกษตรกรที่ปลูกลิ้นจี่	39
4.12	จำนวนแรงงานในครอบครัวที่ช่วยงานเกษตรเต็มเวลา	39
4.13	จำนวนแรงงานในครอบครัวที่ช่วยงานเกษตรบางเวลา	40
4.14	แหล่งที่มาของเงินทุน	41
4.15	การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพการเกษตร	41
4.16	การอบรมความรู้ด้านการเกษตรของเกษตรกร	42
4.17	การปรึกษา/การแก้ปัญหาและดูแลรักษาลิ้นจี่	42
4.18	การจัดหากิ่งพันธุ์ลิ้นจี่	43
4.19	การใช้ปุ๋ยในการปลูกลิ้นจี่	44
4.20	การใช้สารเคมีป้องกันศัตรูพืช	44
4.21	การจัดหาปุ๋ยและสารเคมี	45
4.22	การดูแลรักษาเครื่องมือ/อุปกรณ์	46
4.23	การจัดหาเครื่องมือ/อุปกรณ์ปลูกลิ้นจี่	46
4.24	การเก็บรักษาเครื่องมือทางการเกษตร	47
4.25	การตรวจสอบความสมบูรณ์ของต้นลิ้นจี่	47
4.26	การควบคุมการผลิตลิ้นจี่	48
4.27	ปัญหาและอุปสรรคในการจัดหาและขนส่ง	49

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.28	ความเสี่ยงจากสารเคมีในดิน	49
4.29	ความเสี่ยงจากการปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำ	50
4.30	การปลูกลิ้นจี่แบบพร้อมกันทั้งสวนและการปลูกเป็นรุ่น	50
4.31	จำนวนแรงงานที่มีความรู้ความชำนาญในการปลูกและดูแลลิ้นจี่	51
4.32	การจ้างแรงงานในการปลูกและดูแล	51
4.33	การจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยว	52
4.34	การจ้างแรงงานในการบรรจุหีบห่อ	52
4.35	การปรับปรุงเทคนิค	53
4.36	การพัฒนาสินค้าเฉพาะ	53
4.37	การติดต่อให้คำปรึกษา แลกเปลี่ยนทักษะและช่วยเหลือกัน	54
4.38	ปัญหาและอุปสรรคทางการผลิต	54
4.39	ปัญหาและอุปสรรคทางการบรรจุหีบห่อ	55
4.40	ต้นทุนคงที่ของการผลิตลิ้นจี่	56
4.41	ต้นทุนค่าแรงงานที่ใช้ในการปลูกลิ้นจี่ต่อไร่	57
4.42	ต้นทุนค่าวัสดุปัจจัยคิดเป็นบาทต่อปีต่อไร่	57
4.43	ต้นทุนรวมในการผลิตลิ้นจี่ต่อไร่	58
4.44	รายได้สุทธิการผลิตลิ้นจี่ปี 2553	58
4.45	รายได้เฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรที่ขายเหมา	59
4.46	กำไร (ขาดทุน) ของเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่ ต่อกิโลกรัม	60
4.47	กระบวนการปฏิบัติการ GAP	61
4.48	เดือนที่ลิ้นจี่ออกสู่ตลาดมากที่สุด	63
4.49	เดือนที่ลิ้นจี่มีคุณภาพดีที่สุด	64
4.50	ยานพาหนะในการขนส่งผลผลิตลิ้นจี่	64
4.51	ความถี่ในการขนส่งผลผลิตลิ้นจี่ไปยังปลายทาง	65
4.52	ปริมาณของผลผลิตลิ้นจี่สดที่ขนส่งเฉลี่ยแต่ละวัน	65
4.53	ผู้ทำหน้าที่ขนส่งผลผลิตลิ้นจี่	66
4.54	การได้รับสินค้าคืนจากผู้บริโภค	66
4.55	ปัญหาและอุปสรรคในการขนส่ง	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.56 การทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวของราคาลิ้นจี่	68
4.57 การทราบราคาส่ง / ขายปลีกผลผลิตลิ้นจี่ของเกษตรกร	68
4.58 ผลผลิตรวมเฉลี่ยตลอดปี 2553	69
4.59 การดำเนินกิจกรรมทางการตลาดในการจำหน่ายผลผลิตลิ้นจี่	70
4.60 แหล่งที่มาของพ่อค้าที่รับซื้อผลผลิต	71
4.61 เหตุผลที่ขายผลผลิตลิ้นจี่ให้กับพ่อค้าของเกษตรกร	71
4.62 การรับรู้ถึงแหล่งสุดท้ายที่พ่อค้านำผลผลิตลิ้นจี่ไปจำหน่าย	72
4.63 การจัดขนาดและราคาผลผลิตลิ้นจี่ของเกษตรกร	73
4.64 ผู้กำหนดราคาซื้อขายผลผลิตลิ้นจี่	73
4.65 การชำระเงินเมื่อจำหน่ายผลผลิตลิ้นจี่	74
4.66 ปัญหาและอุปสรรคด้านราคาผลผลิตลิ้นจี่	74
4.67 การคัดเลือกคนงาน	75
4.68 การสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	76
4.69 ต้นทุนโลจิสติกส์ของเกษตรกร กรณีขายเหมาสวนลิ้นจี่	85
4.70 ต้นทุนโลจิสติกส์ของเกษตรกรที่ขายส่งให้พ่อค้าคนกลาง	92
4.71 ต้นทุนโลจิสติกส์ของเกษตรกรที่ขายเอง	96
4.72 เปรียบเทียบผลกำไรสุทธิของเกษตรกร แต่ละช่องทางการจำหน่าย	97
4.73 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT analysis)	98
ค-1 นายเจ้า ถนอมวรกุล	126
ค-2 นายชัว แก้วจริยกุล	127
ค-3 นายสัณชัย ถนอมรุ่งเรือง	128
ค-4 นายน้ำง แซ่โซ้ง	129
ง-1 นายปัว ถนอมจิตดี	130
ง-2 นายประพนธ์ ถนอมจิตดี	132
ง-3 นายไต้ง ถนอมรุ่งเรือง	134
ง-4 นายน้ำง ถนอมวรกุล	136
ง-5 นายป้าง หาญศิริรักษา	138

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ง-6	นายเสริมศักดิ์ รัตนดิเรกกุล	140
ง-7	นายนำง ถนอมวรกุล	142
ง-8	นายเกษม ถนอมวรกุล	144
ง-9	นายมนัส ถนอมจิตดี	147
ง-10	นายวรพงษ์ ถนอมรุ่งเรือง	149
ง-11	นายโต้ง ภูสิริพัฒนานนท์	151
ง-12	นายตั้ กวินสกุลไพร	154
ง-13	นายโต้ง เลิศชัยสถาพร	157
ง-14	นายสุรศักดิ์ ภูสิริพัฒนานนท์	160
จ-1	นายหลี่ เฟื่องฟูกิจการ	163
จ-2	นายเจ้า ถนอมวรกุล	166
ฉ-1	วิธีการคำนวณหาต้นทุนในแต่ละกิจกรรมของเกษตรกรที่ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง	168
ฉ-2	วิธีการคำนวณหาต้นทุนในแต่ละกิจกรรมของเกษตรกรที่ขายเอง	169

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	โครงสร้างของแผนผังก้างปลา	12
2.2	กรอบแนวคิดในการวิจัย	22
4.1	ผลการประเมินการดำเนินงานตามระบบการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่	77
4.2	ผลการประเมินการดำเนินงานด้านการเตรียมปัจจัยการผลิตตามระบบการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่	78
4.3	ผลการประเมินการดำเนินงานช่วงการผลิตตามระบบการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่	79
4.4	ผลการประเมินการดำเนินงานช่วงการดูแลรักษาตามระบบการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่	80
4.5	ผลการประเมินการดำเนินงานช่วงการเก็บเกี่ยวตามระบบการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่	81
4.6	ช่องทางการจำหน่ายลิ้นจี่ของเกษตรกรหมู่บ้านผานกกก แม่สาน้อย และแม่สาใหม่	83
4.7	แผนผังเหตุและผล (Cause and Effect Diagram)	100